

PEST, I. félv.

9. szám.

Február 28. 1867

Megjelenik e lap minden héten egyszer, csütörtökön. Előfizetési ár: helyben félévre 1 forint 31. A pályázatok beiktatásáért tíz sorig minden egyszer. Az előfizetési pénzeket, valamint a lapba szánt kéziratokat kr., egész évre 2 forint 62 kr.; vidékre fél-főlvételért 1 frt, tíz soron fölül, egyszeri közlésért 2 frt, a Szent-István-Társulat igazgatóságához kérjük intézteni. Évre 1 frt 70 kr., egész évre 3 frt 40 kr. ha többször közöltetik, 1 forint 50 krajczár számítottatik.

A pest-lipótvárosi templom.

Hazánk legszebb templomai között méltó helyet foglaland az épülőfélben levő pest-lipótvárosi templom: érdemesnek tartjuk ezen nagyszerű bazilika eredetével olvasóinkat megismertetni. — Ha visszagondolunk a 60—70 év előtt lefolyt időkre, látni fogjuk, hogy ott, a hol most a Lipótváros pompás palotáival és egyenes utcáival elterjed, üres posványos térség volt, melyen egynéhány szegény viskó állt és Pest városának széle ott volt, a hol a váci utca végződik; később azonban a lakosok szaporodtával a házak száma is nagyobbodott, és a városi tanács szükségnek találta, egy új templomról és plebániáról gondoskodni; tett is lépéseket az iránt az illető helyen oly sikerrel, hogy a legmagasb jóváhagyás a templom építéséhez még 1798-ban megadatott; — azonban mindenféle akadály és mostoha idők viszonyai miatt a templom építéséhez csak 1817-ben fogtak, és azt még azon évben be is végezték; ezen évben tehát keletkezett

a lipótvárosi templom és plebánia is. — Első adminisztratora volt ftdő Feichtinger Domonkos ur, ki ké-

sőbb belvárosi plebános, azután pozsonyi kanonok lett; utána jött ftdő nemes Simunchich Ignác, ki a Lipótvárosban mint káplán 2, mint administrator 2, és mint plebános 28 s így összesen 32 évig működött; utóbb ő is belvárosi plebános lett.

Ezen első templom építésekor kimondatott, hogy az csak ideiglenes és szükségparancsolta imaház, hogy szükségben mégis legyen a híveknek helyök, hol az Istent dicsérhetik; azért is ezen imaház csakhamar, kisalokban és nem a legjobb anyagból épült, melylyel bár mily szegény falusi templom is mérközhetett, sőt azt fölül is mulhatta; romjai vagy inkább falai most is láthatók, és a meszes veremnek kerítés gyanánt szolgálnak. Elhatározottat akkor továbbá az is, hogy a polgárság maga körében gyűjtéseket fog rendezni egy nagy, a város méltóságához illő új

templom építéséhez, mert már akkor is némelyek, kik tovább láttak, beismerték, hogy a kis templom nem felel meg a czélnak, későbbben pedig, midőn a lakosság száma gyorsan nevedezett annál kevésbbé felelt meg rendeltetésének, miután a hívek alig negyed része férhetett bele.

Ezen kis, szerény, ugyyszólván, falusi templom állott egész 1849-dik évi május 13-káig, mely napon a város bombázatása következtében leégett és romba dőlt, s így a Lipótváros templom, iskola és paplak nélkül maradt.

Most tehát kellett egy új templomról gondoskodni; az istenítisztelet a szerviták templomában tartatott, az iskolai ifjuság és a lelkész bérházba költöztek, és e mai napig is bérházban laknak.

Hogy e kiáltó bajon segítve legyen, hazánk biboros főpapja a boldogult hercegprimás a városi tisztviselők- és polgárokkal 1850. febr. 6-án tanácskozmányt tartott, melyben elhatározatott, hogy az új és fővárosunk fényéhez méltó plebániatemplom minélelőbb építessék.

A munkához fogtak 1851-diki aug. 14-kén s már ugyanez évi october 4-én országunk primása az akkori apostoli követ jelenlétében tette le az alapkövet: s még azon évben 8025 forint értékű anyagot építettek bele. Az építendő templom pénzereje részint a tőkék után járó kamatokból, részint gyűjtésekből kitett nyolczvan ezer forintot.

Most arról kellett gondoskodni, hogy az építési alap el ne fogyjon, hanem hozzá új pénzerő jöjjön; azért a városi tanács elhatározta, hogy évenként a házi pénztárból 5 ezer frtot ad az építési alaphoz, egyszersmind felszólította a polgárságot önkénytes adakozásra, s gyűjtőivek küldettek szét a házakba s egy bizottmány nevezetett ki az adományok gyűjtésére; találkoztak is nagylelkű adakozók, kik szép összeggel járultak a szent ügy előmozdításához, így például ő es. kir. Felsőge 1000 forintot, ő es. k. fens. Albrecht főherceg ur 3150 frtot adott; herceg primás ő eminentiája 6300 frt, mélt. gróf Károlyi István 10,500 frt, Liszt Ferencz 1000 frtot stb., s számtalan mások adakoztak. Azonban haladóra ezen áldozatoknak az építés nagyon lassan haladott előre, s így a városi tanács a templomépítési bizottmánnyal kénytelen volt ő Felsőgehez segélyért folyamodni; minek következtében ő es. k. Felsőge a vallásalapítványból 40,000 frtot utalványozott, hogy legalább a sekrestye fölépülhessen és az istenítisztelet megkezdethessék, azon kikötést esatolván az utalványozáshoz, hogy jövőre a vallásalap annyit ad az építésre, a mennyit az építési bizottmány adakozásból gyűjteni fog. Az utalványozott 40 ezer frt első része a nmélt. magy. k. helytartótanács 6561. sz. alatt kelt rendelete következtében 1859-ki mártius 9-kén folyóvá tétetett; a másik része pedig 1860-ban; a vallásalapból 1859-től kezdve 1864-ig befolyt 142,324 forint 44 kr.

A város 1860—65-ig évenként 10 ezer frtot adott a házipénztárból, 1865-ben pedig, hogy az építés gyorsabban haladjon 100 ezer frtot vett föl kölesön 10 évre, és azt egyszerre odaadta az építési bizottmánynak, minek azonban azon szomorú következménye van, hogy

az építési bizottmány 10 évig nem kap semmit a városi házipénztárból, miután a város kénytelen a kölesön pontosan törleszteni s még azonfelül a kamatokat is fizetni; kezdettől fogva egész 1865 végeig 671,756 frt 51 kr. építetett bele. 1866-ban mintegy 30 ezer frt; 1867-re pedig semmi kilátás nincs pénzre azon 20 ezer frton kívül, melyet a vallásalapból kapni reménylünk.

Látván a költségeket, térjünk át magára az épületre, hogy lássuk, mennyit kellett említett összegekből létrehozni.

Ha az ember a vaspályától a városba jön, azonnal figyelmét magára vonja a nagyszerű épület, mely keletről nyugat felé fekszik, hátulsó részével vagyis szentélyével a váci utra, a főhomlokzattal pedig a háromkorona utcára; a mint a váci uton a templom mellett elhaladunk, azonnal látjuk: a sekrestye, mely a templom falainál sokkal alacsonyabb, a két torony között félkörben átöleli a szentélyt, a félkör közepén egy félkőben áll az „Immaculata“ terra cottából; ezen sekrestye, melynek a váci utra néző 8 magas ablaka van, a boldogult bibornok s hercegprimás Scitovszky által 1861-ben február 10-kén fölszenteltetett s az isteni szolgálatnak átadatott, s azóta benne tartatik az istenszolgálat rendesen mint minden más plebáni templomban. A sekrestyének belső térsége oly nagy, hogy körülbelül 1000 embert befogadhat, van benne 3 oltár, az első — szüz Mária tiszteletére — az első kápolnában; a második vagyis a főoltár a templom védszentjének szent Lipót tiszteletére, s végre a 3-ik a második kápolnában keresztelő szent János tiszteletére; a főoltár ellenében van az orgona, mely azonban, a sekrestyének félkörű alakja miatt, nagyon közel esik a főoltárhoz, s sokkal czélszerűbb lett volna, ha az a sekrestyének vagy jobb vagy bal végében állítottatott volna föl; a falakat belül igen szép és értékes olajfestésű szent képek díszítik, melyek közül több kegyes adomány után készítettet; a belső felszerelés mintegy 12 ezer frtba került. A templom külső hossza 40, külső szélessége 32, külső magassága pedig 35 ölet tesz. Belső hossza 35 öl 5 láb, belső szélessége 26 öl 4 láb, belső magassága 32 öl és 2 lábat tesz; a külfalak magassága körülbelül 18 öl, mindegyik oldalról 3 félkörű ablak van, 4 világító-tornyoeska a 4 kápolna fölött és 1 a szentély fölött, a kupola nagy ablakai fogják a templom belsejét megvilágítani. — A templomnak 4 tornya van, kettő a templom hátulsó részén keletre a váci utra, kettő pedig a templom elején a homlokzattal a 3 korona-utcára; a tornyok magassága 24 öl és 3 láb, melyek közül eddig csak egy van egészen fölépülve t. i. az éjszaknyugati; a délnyugatának pedig csak a legfelsőbb erkélye hiányzik még, de ez is legkésőbbben f. é. május-juniusig elkészül; a két hátulsó torony pedig csak a templom falainak magasságaig van fölépítve és deszkával befödve; az említett éjszaknyugati toronyban van azon óra elhelyezve, melyet helybeli polgár s templom gondnoka Hampel Antal ur a templomnak karácsoni ajándék fejében tavaly nagylelkűleg adott; az óra szerkezete oly szép, oly egyszerű s mégis oly remekmű, hogy hazánkban párját kell keresni; készült Münchenben, Manhardt nál a híres órásnál s két ezer forintnál többbe került. Ezen nagyszerű jótétemény által az egész

Lipótvároson segítve van, mert az egész vidéken a terézvárosi és az evangélikus templomtól kezdve ki egészen a vaspályáig és azon túl is sehoh sem volt toronyóra, pedig oly élénk város-részben, mint a Lipótváros, ugyan csak elkel egy jó toronyóra; azért is az egész vidék hálával tartozik a nemes adományozónak; az óra művét, mely mind a négy oldalról mutat, lehet látni mindemnap fél 12 órakor, mikor fölhuzatik, s mondhatjuk érdemes megnézni; az óra megszólalt először karácson éjén 12 órakor, midőn az éjjeli misére beharangoztak, a torony kivilágított bengali tüzzel; mi kedves meglepetés volt a hívőkre, kik az ajtosságára a templomba siettek. — Ugyanazon toronyban vannak a harangok is, számszerint hat, melyek közül a legnagyobb 56 mázsát nyom s Immaculata tiszteletére van szentelve, s egy igen ajtatos s mondhatni nem gazdag családtól a templomnak adományoztatott; ugyszintén a második 26 mázsás és a 3-dik 16 mázsás, egyesek adományai; öt harang függ egy igen szép, öntött vasból készült haranglábon, mely Schlick vasöntődjéből került ki, és egyetlen a maga nemében.

Elhagyván a tornyokat, lépünk be magába az épületbe; itt azonnal szembetűnik a tágas szentély; azután a nagyszerű kupola, mely négy óriási oszlopon nyugszik, és melynek magassága 20 öl, átmérője pedig 14 öl; azon reményben élünk, hogy a kupola az idén egészen fölépül és jövő évben tető alá jön; a templomnak 3 hajója van: egy fő, a középső, melyek közepén a kupola van, és két mellékhajó; a templomba 3 ajtó vezet épen a 3 hajó irányában; 14 lépcső fog vezetni az ajtókhöz; a lépcsőzet két oldalát két szobor szent István és szent Imre, a homlokzatot pedig nagyszerű oszlop fogja díszíteni, melyek a két toronnyal egyenlő vonalban fognak állani.

Az építési bizottmány elhatározta, hogy a templom mintáját elkészíteti, s közszemlére kiteszi, mint ez más nagyobb szerű épületeknél is szokás, hogy a közönség figyelmeztessék a nagyszerű épületre, s némi áldozattal járuljon a jótékony célhoz; s csakhamar találkozott is egy nemeskeblű polgár, ki a templom mintáját, mely 800 frtjába került, elkészítette, azon reményben, hogy fognak találkozni, kik azt megnézik, s látván a nagyszerű tervet, annál örömebb áldozni fognak a szent célra; a minta ott áll a templom mellett egy arra külön épült bódében, azonban ámbár a bemeneti díj csak 20 kr., gyermekeknek pedig csak 10 kr-ra van hatá-

rozva, alig találkozik valaki, ki a remek mintát megtekintésre érdemesitené; a minta későbbben lefényképeztetett Borsos- és Doctornál, s igen sikerült képei minden nagyságban s különféle áron kaphatók az építési főügyelőnél a templom mellett.

Mindeddig beleépítették mintegy 700.000 forint; de hogy a külső épület készen álljon, szükséges még legalább 300.000 frt; mert maga a tető bele fog kerülni vagy 80 ezer, a homlokzat pedig vagy 100 ezer frtba, a többi pedig rámege a kupola, a tornyok kiépítésére s a sok szoborra, mely tervezve van, s így a külső épület bizonyosan bele fog kerülni egy millió frtba; s ha a belső felszerelés meg akar felelni a külső nagyszerűségnek s az ország méltóságának, szintén belekerül egy másik millióba, ha a kupolát s a templomot szép frescokkal, oltárokkal, képekkel, orgonával, csillárokkal s szobrokkal földsziteni s felszerelni akarjuk; annyi költséget pedig a pestvárosi község egyedül nem képes viselni, amál kevésbbé, miután a most épülő ferenczvárosi templomra is figyelmét fordítani kénytelen; azért sokan gondolkodtak már arról, mikép lehetne az építést gyorsabban folytatni s azt mielőbb bevégezni, s találkoztak olyanok is, kik afra legezészerűbb módnak a lotteriat tartották; azért az építési bizottmány nem is késett lotteria-engedélyért a legfelsőbb helyre folyamodni, ott azonban értésére adatott, hogy ily nehézségek között nemigen bizos kilátás arra, hogy a lotteria célhoz vezetne; s azért nem marad más, mint egyrésztől ő Felsőházhoz folyamodni, hogy a választási alaptól az évi 20 ezer frt helyett 40 ezret utalványozni kegyeskedjék, más részről pedig a jelenleg tanácskozó honatyáit ezen monumentális épületre, melyekben hazánk ugy is nagyon szegény, figyelmeztetni, hogy az épülő félben levő lipótvárosi templomot, miután ez egykor nem csak a fővárosnak, hanem egyszersmind az egész országnak díszé leend, országos alaptól évenkénti segélyezésben, míg az építés tart, részesítsék; mert csak így lehet reményelni, hogy az építés egynehány év alatt befejeztetik.

Adja az ég, hogy forró ohajtásaink mennél előbb teljesüljenek, s hogy legyen minél előbb fővárosunknak s édes hazánknek méltóságához illő szent hajléka, mely fényre és díszre első legyen e hazában, s mely még a legkésőbb nemzedékeknek is hirdesse atyáik Isten dicsősége iránti buzgalmat és bőkezűségét.

N é p r e g e .

A csillagok köszönetnek egymásnak,
A szánta lány vizet víz a kaszásnak;
Éjféltájban fordulván a Bükk alján;
E népregét egy öregtől ott hallám.

Tüzember-nek hitták, ki itt szörnyűkődött,
Förlümlő bűnben magát az ördögöt;
Haragjától meggyült saját lehellete,
Közeledni hozzá jónak nem leheté.
Ő ha élő angyal jött volna is hozzá,
Vérszívó kényének azt is feláldozná.

És ha a szeretet galambházát látja,
Hogy pokollá tegye, tüzet vet alája.
És ha magadat az oltárhoz alázád,
Rádgyujtja dühödten ő az istenházát.
Sziporkázó lángja felver a felhőbe;
Hogy ott tüzes mennykő legyen majd belőle;
S mert el nem veheti Istentől az eget,
Üldözi az Istent, s az isteneseket.

Egyszer bucsúnép jött kereszt, zászlók alatt,
Ajkuokról ajtatos szép énekszó fakadt...

*

Mi az, felviharzott, szeme szája égett,
Mi szent Iárma meri érne e vidéket?
És vérszolgáival a szent népre förmed,
Elszed kereszt zászlót, olvasót és könyvet,
Böszült indulattal tűzbe hányja mindet
S rájok káromlással ezer átkot hintett.

De ime hirtelen nagy borulás támad:
Boszúállásra jö az égi villámhad.
Megmenti a csoda, miket tűzbe hánytak,
Közepette a sok ezikázó villámnak.

Hült a dörgő villám, kőszirteket szétszel,
Küzdnek a rémültek kétségbeeséssel.
S a föld egy megrázó szörnyű csattanást hall:
Meggyül a „Tüzember“ egy mennykőcsapással!
Ott ég a „Tüzember“ és el sem is oltják,
Sem buzgó bucsúsok, sem elhült vérszolgák.

Fordul már a Gönezőlszekerének rúdja,
Elértünk immár a vári keresztútra:
Villámlós éjtelen, mint az öreg mondja:
Itt jár pokolból a „Tüzember“ lángolva.

Hirtelen Barna.

A veszélyes föltétel.

I.

1585-ik év tavasza volt, midőn Róma, XIII. Gergely pápa halála után, az apostoli szent székbe fejedelmül a férfias, szilárdjellemtű, de kemény V. Sixtust ülteté. Alig fejeztettek be a szokásos beiktatásnak ünnepelei, már is azon számos visszaélés eltörléséhez fogott, melyek újonnan mindenfelől mutatkozni kezdének. Hogy azonban szándékának sikerét láthassa: ahhoz az új fejedelemnek mély belátása és kéréllhetlensége vala szükséges. Rómát ama korban több, a közvélemény által büntettekkel bélyegzett kalandorok serege özönlé el; de mivel hatalmas és dús esaládok védelmére számíthattak, a törvény és igazság szava, mint ily esetekben számtalanszor megtörténik, pusztában hangzék el.

Sixtus éles tekintetével belátott a dolog mélyébe. Kéréllhetlen szigora rang és viszonyok tekintete nélkül nyomá el a vétkeket; de helyre is állott az addig száműzött rend és béke.

Egyik este a fejedelem elzárkozva ült teremében; társaságában csak a vén Girolamo, házmestere vagy jobban mondva barátja volt: midőn egyszerre nagy zaj hallatszék. E zajban fenyegető szavakat, s fegyverzörejt tisztán ki lehetett venni; s egy fölszentelt egyén belépvén, rettegve így szóla: „Ranuccio Salambini gróf, ki Ferrara követét kísérel a palotába, az erkélyen összejött Fontana építészszel, közöttük csakhamar heves vita keletkezett, kardot rántának, de a testőrök jókor megakadályozák, hogy a párviadal ki ne törjön.“

— Való volna ez — kiáltott föl Sixtus, lehetséges volna, hogy lakomat porlekedés és párviadal szentségtelenítene meg? No majd az én dolgom lesz a bűnösökkel elbánni, hozzátok őket elém.

Ranuccio és Fontana egy tiszt kíséretében itt termettek a szent atyánál. Fontana karja be volt kötözve.

— Esztelenek — mordult rájok a pápa — e tettel megfertőztettétek palotámat; méltán és joggal halál volna ezért a kellő elégtétel. Mi okból eredi vitátok? Ön szóljon előbb Ranuccio gróf!

— Én az erkélyen mentem — így a gróf — midőn ez a nyomorult, hitvány esekélységért szitkozódva reám rohant, s önvédelmül kardomat kelle hüvelyéből kihuznom!“

— Hitvány esekélység! kiálta az ifju építész, ki boszuját tovább el nem nyomhatá — gyilkolás és ragadozás mióta lettek hitványságokká?

— Folytassa tovább — szóla a fejedelem, — de hangjában oly valami volt, melynek látszólagos nyugalma iszonynyal tölté el Fontanát!

— Tegnap este jegyesemmel karomon a Cestius-pyramisnál sétáltam, midőn három ismeretlenül körülvettem, kik jegyesemtől meg akartak fosztani. Én védelmeztem magam, mint hason körülményben ezt bármely becsületes férfi tette volna, s a küzködésben karomat gyilok szurá át. A nesz oda esődítette az arra menőket, s a támadók egyikében, kit kézrekeríték, Ranuccio gróf egyik eselédjére ismerék; midőn ma reggel ide jöttem, hogy szentségedtől igazságot esdekeljek, véletlenül a gróffal találkoztam, ki gúnymosolylyal tekintett reám. A többi ezentul már ismerve van...

— Nehéz lesz az ön sorsa, szigorú ítéletem ön felett gróf! szóla a pápa — ha vakmerő volt az erkölcsiségen nyilván esorbát ejteni! Büntette érdemlett díját veendő — Salambini gróf. Mostantól fogva foglyom, távozhatik!

A gróf két kamrás kíséretében a teremből kilépett. Az ifju dobogó szívvel várta a szentatya ítéletét. Rövid szünet után így szólt Sixtus:

— Ifju te nagy merényletet követtél el a pápai méltóság ellen; kegyelmet csak egy föltétel alatt igérek. Add művészetednek oly jelét, mely vétkeidet eltörlesztvén, nevedet örökítse.

— Szólj szent atyám, mi parancsod? kérdé fölhevülten az ifju — én teérted erősnek érzem magam, megtenni mindent, mit művészetemtől elvárhatni lehet.

— Nagyon bizakodó vagy — válaszola Sixtus — ismered azon obeliszket, mely valaha Neró circusát ékesíté?

— Ismerem. Mert nem rég romokban feküdt, én felásatám, mivel a kő nagyságáról meg akartam győződni. Nézetem szerint legalább tizezer mázsányi nehéz!

— Mit gondolsz, emberi erővel lehetséges-e föl emelni s helyéből elvitetni.

— Igen! viszonzza az ifju, miután egy pár perczig gondolkodott.

— Jó! mondá a pápa — Menj, s tedd meg a hozzá megkívántató készleteket; s hozasd el szent Péter temploma előtti térre, s emeld egy 24 lábnyi magas talapra. Ha véghez viended e kívánatomat, sértésed elfeledve, s még e felül illőleg meg is jutalmazlak; ellenkezőleg kénytelen leszek az igazságnak szavára hajolni.

— Nyerhetek támogatást a kivitel módszereiben? — kérde Fontana.

— Mindent — felelé a pápa.

Erre az építész letérdele s lelkesülve mondá, hogy vagy halni fog, vagy teljesíteni a megbízást.

— Szentséged nekem bocsánatot nem adhat méltóságának megsértése nélkül, s nagy lelkéhez méltón büntet, mely mint remélem, még nevem is megörökítheti. Kérem atyai áldását!

— Azt csak az eldöntő napon vedd — mondá a pápa; most állj fel, s fogj készületeidhez!

Az építész földre borult, s szokás szerint szent Péter utódjának lábát megcsókolván, elsietett.

II.

Néhány nap mulva a kőművesek nagy száma dolgozott az említett Néro circusán; a roppant obeliszk még ugyanazon helyen fekvék; de irtózatos vasgyűrűk köríték, sulyát így még négyszáz mázsával nagyították. A Péter-piaczra vezető utat hatalmas hengerek lepék el; az előkészületek oly roppantok valának, hogy a rómaiak, bár sokat helyeztek Fontana tehetségébe és ügyességébe, a merény sikerülésében még is kételkedének.

Az állások, melyek a téren alkalmaztattak, egész erdő külsejét kölcsönöztek annak, sehol sem lehetett mást látni, mint gerendákat, padokat, emeltyüket, kapcsolókat s más szerszámokat. Nehéz volna a fával, vassal, kötelekkel s lánczokkal megrakott szekereket megszámlálni.

E zsvajj közepében egy, a dolgozók által nagy tisztelettel üdvözölt egyén állá, s egy rajzzal kezében nyugodtan s figyelemmel kíséré a dolog menetét. E férfi Fontana volt.

III.

Hét hét mult el; s már előesétje volt az obeliszk elvitelére kítüzött napnak. E végre nyolczszáz ember s kétszáz ló kívántatott meg. A nap végre elérkezett. Kora reggeltől a piacot körülvevő házak ablakait s fedeleit nézők lepék el. Csak háromszáz embert fogadhatott magába a karzat, mely az előkelők részére felállítottat. A munkások feszülten várák a jelt; a lovak színtén készen állottak, roppant kötelek fonák körül az obeliszket.

Halálesend uralgott a nép között, szemeit félfő várakozással veté az irtózatos szoborra. Fontana két óra óta időzött a Vaticánban, hogy a pápának áldását vegye. Végre gyászos ruhában veres zászlóval kezében közeledett a sokasághoz, arca halavány, de nyugodt. . .

Midőn az obeliszket megpillantá, föllobogtatá a zászlót, s e perczben megszólta a nagy harang ércnyelve. A néptömeg meghajlék, csendesen, szóltanul figyelt a következményre.

E perczben egy leány tört utat a tömegben át, nyugtalan s komor tekintete Fontanaéval találkozott, ki őt megnyugtadni törekvék. A leány kedvese, jegyese volt az építésznek, a szép Antonia.

Az építész újra lebegteté a zászlót. A harang erős zugása volt reá felelet, mely megreszketteté a léget; s az érdekes jelenet ismét egy másíknak engede helyt.

A harang új megszólalása mindenkit elnémítá. Az obeliszk már néhány lábnyira emelkedék. Az építész figyelemmel kísérte, föllépett a létrákon, hogy meggyőződést szerezhessen a kötelek s hengerek erősségéről: min megnyugtatót találván, ismét vissza szállott.

Antonia sápadtan nézett legfőbb kincsére, s hogy belindulását elrejtse, leereszté szűz arczára éjsötét fátyolát.

Mindenkit felesigázott a jelenet, a feszültség nagy vala. . . Fontana harmadszor ereszté a szélnek zászlaját, s a harang harmadszor kondula meg. . .

Mindenki teendőjében szorgoskodott, az obeliszk ismét fölebb emelkedék.

Negyvenszer ismételtetett a jel csaknem minden megszakitás nélkül. Az obeliszk már csaknem egyenesen állá: em kelle egyéb, mint talapjára tenni.

Félelem fogá el a nézők kebelét; de annál nagyobb lett az öröm, midőn e nehézséget is legyőzve szemlélték! . . . Az obeliszk minden nehézség nélkül emelkedék a földről.

A harang már ötvenedikszor ada jelt. A roppant kötőmeg a talapzat széléhez ért, s most tökéletesen függőleges állásban kelle emelkednie, s légben lógnia, hogy azután kényelmesen talapjára leeresztessék.

A harang zugott, s az obeliszk 20 lábbal magasban függött az üres légben. Antonia alig merészlett kedvesére pillantani; öröme lefeshetelen volt, midőn arczán a remény sugárait látta ragyogni. De midőn édes álmának magát átengedé: e perczben kellett halálos rettegést is éreznie; mert észrevette mint halványodik el az előbb lángban égő arcz, mert látta, mint hull Fontana kezéből a reszkető zászló alá. Kétségbeesve borult jegyese nyakába, s átfűzé azt gyöngéd karjaival. Iszony s részvét szállta meg a jelenlevőket. . .

Egy vén ács, ki Fontana oldalánál állá, fülébe ezt suttozá: „Uram! én ismerem körülményeit; a kötelek engednek, ön retteg, hogy elszakadnak; s így a merész vállalat dugába dől, a remény pedig vele sirba száll.“

— Hallgasson tanácsomra, a főtemplom mögött fölnyergelt mén vár önre; fusson: mentse meg életét!

— Azt nem teszem! — felele Fontana — én szavamát adám, s így nem szabad azt megszegnem: bevárom sorsomat!

Antonia kétségbeesését minő szavakban adjam elé?! Szívének kedveltje, jövő reményének dicsősége földults halavány arczccal állott oldala mellett; s majdnem leroskadott fájdalom áúsulya alatt. Nem tudá, miképen derítse föl a halálig ellankadó lelket, s magánki-vül kiáltott: „Vizet, vizet!“

Belső sugallat, esodaerő e perczben visszaadá az építésznek lélekjelenlétét. — Fölemelkedék s hangosan kiálta: „Vizet, vizet hozzatok, s öntözzétek meg az engedő köteleket!“

Antonia s az öreg ács csodálkozásukban mozduatlanul állottak. A parancs csakhamar teljesítették, vízi edények hozattak, s a munkások korszókkal kezökben lépék el a létrákat; s a köteleket jól meglocsolták. Fontana ismét visszanyeré lelke egész tevékenységét; parancsait a lélekjelenlét azon nyugalomával osztogatá, mely a nagy szellemeket veszély perceiben jellemzi. Szemeit a szép hajadonra szegezve, utójára lebegteté a légtelen zászlaját, a harang fölhangozék... az obeliszk emelkedék... s talapjára hullt!.. Fontana néhány pillanatig annyira elragadtaték, hogy szó nem lebbenhetett el ajkairól. Az örömittas Antonia térdre hullott, s kezeit az égbe emelte. A megindulástól elérzékenyült ács megragadá a zászlót, egy kötélhez szorítá, s néhány percz mulva lobogott az obeliszk kúpján. Ugyanekkor a Capitolium harangja ezüstesengetés egyesíté a többi templomok hangjának zugásával. A nép rivalgott áradzó örömeiben s e kiáltás: Éljen Fontana! éljen a nagy művész! ezerek ajkairól szálla el.

Az általános örömgugás közt suttogás terjedett el s egyszerre mindenki ezt rebegé: Ó szentsége eljött! V. Sixtus köztünk! — Minden tekintet a főtemplom erkélyére szegződék. — Térdre, térdre! hangoztatá az ájtatos nép.

V. Sixtus tiárával fején, s a pápai méltóság teljes fényében jelenék meg az erkélyen. Fölemelé kezét a térdelő sokaság fölött, s áldást mondott rájuk atyai

szíve. Ez ünnepélyes perczben megszólaltak az Angyalvárban elhelyezett ágyuk torkai, s megrázkódtató moraj vonult a légen át.

Midőn a nagy mű sikerrel befejeztetett, zugás halatszék: A Vatikánba, a pápához a nap hőisével!

A lelkesült nép engedett a fölszólításnak, s Fontana ellenzése daczára polgártársaitól diadallal vitetett föl a szent atya palotájába.

Midőn Fontana ő szentsége szobájába lépett, lábaihoz borult, de Sixtus kegyesen fölemelé, s kezét nyujtván, így szólott hozzá: Te emberül végezted feladatodat, érdemed szerint akarok jutalmazni. Mától fogva római lovag vagy, s évenként ezer ducati hópénzt kapsz kinstáramból; s én keresek alkalmakat munkát adni nagy tehetségednek!

Fontana hódolattal hajolt meg, s így válaszolt:

„Szent atyám! te elárasztasz jószággal! de mivel Isten megsegített művemben, s szentséged áldása védelmeze, tölem rút hálátlanság volna e perczben a boszu s gyűlölet minden érzetét ki nem irtani szívemből. Oh atyám! kegyelem Ranuncio grófnak. Vitája nélkül sohasem lehettem volna ily boldog!“

— Kegyelem neki! — monda Sixtus.

S a boldog Fontana oly állapotban távozott a kegyes atya terméből, melyet leírni nem, csak érezni lehet. Nyolcz nap mulva a boldog Antonia boldog férje lön.

B u z a.

R o m a i l e v é l.

R ó m a, febr. 11. Mult év dec. 17-kén déli órákban a kapuczinus szerzet della Concerione nevű templomában IX-dik Pius pápa ő szentsége a szent szertartásokra felfigyelő bizományi tagok jelenlétében ünnepélyesen egy határozványt olvasott föl, melyben kimondá: hogy Benedek de Urbino kapuczinus szerzetbeli pap a boldog hitvallók közé sorozandó, s ez ünnepélyes tény szent Péter főegyházában minél előbb megtartandó; miért is annak véghezvitelére febr. 10-dike, vagyis Vizeskereszt utáni 5. vasárnapja határozott meg.

Mindezek után ő szentsége következőleg szólott a jelenlevőkhez: „Mindenkör, valahányszor egy Isten hű szolgájának tiszteletét egyháziilag határozottuk meg, az mondatott: hogy újból az égen Isten előtt egy új pártfogót nyertünk, ki közbenjárásával a keresztények szíveiben fölgnyulasztja a hitet, fölébreszti az áhítatosságot; és ez való igaz! — Isten ellenségének, az ördögnek bizonyára mindez nem tetszhetik! mivel efféle ünnepélyek alkalmával sokszoroztatnak a buzgó imák, s jobban gyakoroltatnak a szentségek; s így az egyház diadalát, s annak dicsőségét eszközlik. — Alig két óra előtt egy könyvet kaptam, melyet egy egyházi személy — D' Andrea bíbornok — irt, azonban e könyv foglalata könyvekre fakasztja az egyházat, melyben szemrehányásként kárhoztattatik az általam oly gyakori boldogok — szentekké avattatási ünnepélyek tartása, s fenyegetőleg intetem az aaktól való azonnali elállástól; mert lesz idő, írja, melyben valamennyi efféle határozványaim újból ítélet alá lesznek veendő. Imhol mindez annak bizonyosága, mit elébb mondek, t. i. hogy ezen ünnepélyek a jó keresztények között a hit gyarapítására szolgálnak; ellenben a nem jó keresztényeknek az egyház s annak feje megvetésére s gyaláztatására. Vigyázzatok azért Fiaim! mert a kevélység igen finom alakban

szokott jelentkezni. Kövessétek a ti alázatos alapítók nyomdokait“ stb.

Szent Atyánknak ezen beszéde nyíltan kimondja, hogy a szentekké avattatási ünnepélyek a jó keresztényeknek lelki javát igen nagyban eszközlik, valóban jelesen szent Péterben igen sok nép részesült a szentségekben ájtatos érzéssel, részt vevén az egyházi szent szertartásokon, melyek által tegnap Benedek de Urbino kapuczinus pap a boldogok lajstromába teljes ünnepélyességgel beigtattott.

Gyönyörű egyszerűséggel s tapintatos izléssel volt a szent Péter főegyháza szentélye kiékesítve s kivilágítva, jelesen a szent Péter széke oltárára helyezett ez új boldog szerzetes képe, mely a pápa levele elolvasása után, mikor a hálaadó ének „Te Deum“ énekeltetett, lelepleztetett, harangok szólása, s az Angyalvár ágyuinak dörgése közt. Ezután következett e Boldogról szóló szent-miscáldozat, melyet teljes egyházi szolgálattal tenger-nép jelenlétében bemutatott Antieci Mattei Roger konstantinápolyi patriarcha, s a szent Péter káptalan dékánja.

Délutáni órákban pápa ő szentsége szokott házi kíséretével, s testőreivel lejött ez új szent pártfogása alá magát s a sanyargattott egyház ügyét ajánlandó. Imáját végezve a kapuczinus szerzet főnöke eléje járult, ebbeli tárgyban nagyszerűi kegyét rövid szavakkal hálalta meg, mire egy esinos kötési s B. Benedek de Urbino életét tartalmazó könyvet, képet, ereklyét, meg szokás szerint egy csokor virágot neki kézbesíteni szerencsés volt, miket elfogadván kíséretével együtt vatikáni palotájába tért vissza.

Mult éjjel a városban igen sok helyen bombák süttettek el a köztársaságot ohajtó bérenczek által, kik e napokban a színházba menőket is bántalmazták, ember-sárral némelyeknek

arezt, másnak öltönyét vagy kocsiját bezennyezvén, e valóságos undorító, nem emberhez illő tetteikkel bebizonyították alávalóságukat.

Tonelli Mihály Florenz küldöttje, mint mondják, kiküldetésében szerencsésen járt el a pápa előtt (?), ő szentségének teljhatalmat engedvén a püspökök kinevezésében, kik ezentul szabadon foglalhatják el megyéjüket: eskütelét, placet, vagy exequatur-féle korlátozó szertartások egy tudomásul való vétellel cseréltetnek föl. Mind erről e napokban tartandó pápai titkos tanácsülés, meg ő szentsége beszéde fog tanubizonytságot tenni. Ennek bebizonyítására szolgál, hogy e napokban több szerzetes egyén itt Rómában püspökké való kineveztetését már kezei közt bírja.

Időjárásunk igen kellemetes, 14 foknyi meleggel, mandola-, barackfák már virágoznak.

Ma délben a spanyolországi nagy követ követségi székét ünnelyesen foglalta el, teljes pompával a Vatikánban ment ő szentsége előtt igazoló irásait bemutatandó. Ezután tisztelgett Antonelli bibornok államtitkárnál, kitől egyenesen szent Péter sirjához ment inádkozni, azután nemzeti templomukban Maria di Monte Serato Te Deumban való részvételre, minek végével Mattei bibornok dékánhoz, s így palotájába, hol este egész reggelig multság volt, melyet két katonai zenekar, a palota előtt, válogatott darabjaival folytonos derűség- s élénkséggel tartott.

Társulati élet.

A Szent-István-Társulat üdvözlő irata Simor János főmlgához.

Főméltóságú és főtisztelendő
Herczeg-Primás,
Társulati Fővédnök Ur!

Az örömben, melyet Főméltóságodnak az amnyi fényvel környezett s oly széles hatáskörrel bíró magyar primási székre emeltetése alkalmából az egész magyar egyház és haza érzett, a Szent-István-társulat annál hőb szívvvel osztozik, mert tudja, hogy főméltóságú herczeg-primás ur egyházi és polgári erényei közt fényesen ragyog a magyar kath. irodalomnak áldásos terjesztése és előmozdítása, mely társulatunk létezésének is alapföltétele.

Midőn tehát Főméltóságodat a magyar egyház legfőbb polczán ugys mint lelki fia, ugys mint hazafiak fiú szeretettel párosult legmélyeb hódolattal üdvözljük: különösen, mint a Szent-István-társulat tagjai kiváló szerencsénknek tartjuk, hogy Főméltóságodban társulatunk fővédnököt nyert, kinek apostoli buzgalma magyar katholikusezélú, különösen irodalmi társulatok iránt mindenkor előszeretete, a kath. tudomány elővitelében tanusított fáradozásai azon fölötté örvendetes reményre jogosítanak, hogy Főméltóságod társulatunkat, mint annak fővédnöke, kegyes pártfogásába venni s annak minél üdvösb működésébe s az eddiginél még nagyobb körben való elterjesztésébe hathatósan befolyjni kegyeskedendik.

Kérve a Mindenhatót, hogy évek hosszu során át engedje Főméltóságodnak magas állását és fényes tehetségeit az egyház, trón és haza javára érvényesíthetnie, társulatunk számára pedig atyai pártfogásáért esdve, főpásztori áldásának kikérése és leghőb hódolattal tisztelgetéssel kijelentése mellett maradjunk a főméltóságú és főtisztelendő herczeg-primás, társulati fővédnök ur alázatos szolgálai.

A választmány.

Kelt Pesten, 1867. febr. 7-ki vál. ülésünkben.

A választmány nevében: gr. Károlyi István elnök.

A herczeg-primás válasza a Sz-István-Társulat üdvözlő iratára.

Méltóságos gróf! szent-István-társulati elnök ur!

Tagadhatlanok azon érdemek, melyeket a Méltóságod böles és hatályos elnöki vezérlete alatt állni szerencsés Sz-István-Társulat létezésének majd két évtizede alatt a valláserkölcsi műveltség terjesztése s a ker. kath. hitélet emelése körül magának szerzett és biztosított. Ezen az egyház őszinte elismerése nélkül nem is említhető érdemek különös nyomatékot kölcsönöznek az én szemeimben ama szívélyes üdvkívánatoknak, melyeket a fentisztelt Társulat nagyérdemű bizottmánya f. hó 7-én tartott vál. üléséből esztergami érsekprimássá történt l. k. kineveztetésem felett hozzam intézni szives volt. Legyen meggyőződve a t. Társulat, hogy azon atyai figyelmet, gondoskodást és előszeretetet, melylyel a Társulat mindennemű ügyeit mindenkor kísértem, most mint a Társulat fővédnöke kettözített mérvben ohajtom és fogom a Társulat irányában kitüntetni s gyakorolni.

Midőn Méltóságodnak azon önfeláldozó ritka buzgalomért, azon tapintatjeljes és forró úgyszeretetet tanusító böles vezérletért, melylyel eddigelé a Társulatot minden viszontagságai között kormányozta, támogatta, emelte, s mondhatom új életre keltette: ezennel őszinte és mélyen érzett köszönetet szavazok; egyttal felkérem Méltóságodat, hogy elnöki kormányának jótéteményét a Társulatnak továbbra is megtartani, s áldásos befolyását a szent ügy érdekében ezentul is atyáskodólag érvényesíteni méltóztassék.

Felkérem Méltóságodat, hogy a szives jókívánatokért a nagyérdemű bizottmánynak köszönetemet, a Társulat valamennyi tagjainak atyai s főpásztori áldásomat megvinni s kijelenteni ne terhelhessék. Kiváló tisztelettel maradván

Győrött, február hó 17-én 1867.

lekötelezett szolgálja
Simor János, s. k.
győri püspök.

A Szent-László-Társulat üdvözlő felirata Magyarország herczeg-primásához.

Főméltóságú herczeg-primás, kegyelmes uram! A Szent-László-Társulat hódoló tisztelettel közeledik Főméltóságodhoz, hogy kifejezést adjon forró üdvkívánatainak azon, egyházunkra s hazánkra örvendetes esemény alkalmából, hogy ő es. apostoli kir. Felsőége Főméltóságodban a magyar egyházat egy apostoli érdemekben gazdag fejedelemmel megajándékozni méltóztatott.

A Szent-László-Társulat kettős örömmel ünnepli azon napot, mely hivatalosan köztudomásra juttatá Főméltóságodnak Magyarország hg-primásává történt magas kineveztetését: mert Főméltóságodban, ki e társulat magasztos czéljait nagylelkű pártfogásával s apostoli buzgóságával előmozdítani sohasem színt meg, most fővédnökét szerencsés tisztelni.

Fogadja Főméltóságod kegyesen a Sz-László-Társulat hódolatát és szerencsekívánatait azon ohajtás kifejezésével, hogy az egék Ura Főméltóságodat egyházunk, hazánk s társulatunk dicsőségére hosszu és szerencsés élettel áldja meg. Engedje meg Főméltóságod, hogy a Szent-László-Társulatot magas kegyeibe s további pártfogásába ajánljam, ki a társulat nevében mély tiszteletem kifejezése mellett maradok

Főméltóságodnak
Pest, február 2. 1866.

alázatos szolgálja:
Peitler Antal József m. k.
váci püspök, társulati elnök.

A herezegprimás ő főméltósága válasza a Szent-László-Társulat üdvözlő feliratára.

Méltóságos püspök s sz.-László-társulati elnök ur!

A kegyelet és hódolat érzelmeinek azon szívélyes nyilvánlata, melylyel a Szent-László-társulat tagjai engem, esztergami érsek- s primássá történt l. k. kineveztetésem felett megtisztelni szivesek voltak, s mely Méltóságodban, mint e zsenge egyháznemzeti társulatnak közszeretett elnökében, folyó hó 2-ről kelt igen becses sorai által oly ékesszóló tolmácsra talált, annál becsesebb volt előttem, minél valódibb értéket kölcsönöz annak azon érdemkines, melyet ezen jólelkű híveink előtt oly népszerű egytel sokoldalú jótékony munkássága által magának az egyház körül tagadhatlanul kivívott. Rajta leszek, hogy valamint kedves győri egyházmegyém volt — a távozott feledhetlen emlékü mmélt. elnök ur biztosítása szerént — egyike a leg-

elsőknek, mely a Szent-László-Társulatot bőséges szeretetadó-mányaival tetteleg gyámolítja: úgy főpásztori működésem újabb színterén is a Társulat minél nagyobb, minél szaporább elterjedés- s így pártolásnak örvendhessem.

Midőn szívőből ohajtom, hogy a Mindenható a legdusabb áldásokkal jutalmazza Méltóságodnak e Társulat érdekében kifejtett fáradozásait s önfeláldozó tevékenységét: egyuttal felkérem Méltóságodat, hogy a Társulat minden tagját atyai jóindulatomról biztosítani s nekik köszönetem kifejezése mellett főpásztori áldásomat megvinni méltóztassék.

Többnyire legbecsesebb kedvezéseibe ajánlott, kiténő tisztelettel maradtam

Győrött, február hó 18-án 1867.

Méltóságodnak lekötözött szolgálja
Simor János, m. k., győri püspök.

Mi ujság?

(Folyó hó 24-ikén) azon örvendetes esemény alkalmából, hogy ő Felsége apostoli királyunk a magyar alkotmányt teljesen helyreállítani és magyar miniszteriumot kinevezni méltóztatott, roppantszámú ájtatoskodók részvéte mellett a belvárosi-templomban ünnepléses Te Deum tartatott.

A kegyelmesen kinevezett magyar miniszterek:

Gróf Andrássy Gyula miniszterelnök egyuttal honvédelmi miniszter.

Gróf Festetics György Zala megye főispánja ő Felsége magas személye körül,

báró Wenckheim Béla Békés megye főispánja belügyi,

Lónyay Menyhért képviselő országos pénzügyi,

báró Eötvös József képviselő vallás és közoktatási,

Gr. Mikó Imre képviselő közmunka és közlekedési,

Gorove István képviselő földművelés, ipar és kereskedelmi miniszter.

Ő Felsége mártius első napjaiban érkezik le Buda-Pestre, a midőn a miniszterek kezeibe fogják az esküt letenni.

(Ő es. kir. ap. Felsége) Zalka János apátot, esztergami kanonokot s papnöveldei igazgatót győri püspökké legkegy. kinevezte. — Ő mélt. mint tavaly közlött életrajzából a t. olvasó emlékezni fog, több évig a K. Néplapnak is volt buzgó szerkesztője.

(Gyász-hír.) Az 1847. január 15-én Magyarország királyi helytartójának kinevezett, és ugyanazon évi november 12-kén egyhangulag megválasztott nádor főherceg István, élete 48-ik évében Mentonében meghalt. Hült tetemei febr. 25-kén a budai nádori sírboltba tételnek örök nyugalomra.

(Iszkaszentgyörgy, febr. 18.) Ha korunkban a természetes vagy műbeeséssel bíró ritkaságok világiállításra vitetnek: szabadjon nekünk is, legalább a hon színe előtt, ama drága gyöngyöt fölmutatnunk, melylyel az isteni gondviselés méltóságos báró Bajzath Györgyné, született berneki Bernrieder Mária személyében, helységünket megáldotta. Meg fog boesátani ő méltósága, ha ez inséges időben, diéső emberszeretett megérintve, ismert szerénységével kissé ellenkezőnk: mert a jó példákat legalább ismerni szükséges, hogy vonzerejüket gyakorolhassák. Édes Üdvöztünk is nyíltan ki- mondá: „Ugy világítson a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jó tetteiteket és diésőítsék az Atyát, ki mennyekben van.“ Ő méltósága már ez előtt is kiténő vallásos buzgalmanál fogva, mint helységünknek valódi édes anyja, a plebánia körében létező éhezöket táplálni, a betegeket gyógyítani, az árvákat s özvegyeket gyámolítani, szóval az irgalmasság eselekedeteit valláskülönbség nélkül gyakorolni, nemes lelke legfőbb élvezete gyánánt tekinté. Ez inséges időben pedig a reánk nehezült nyomorral egyenes arányban növekszik jótékonsága. Mig ő méltóságának férje szükséges tűzfával látja el a didergő szegényeket: addig ő hetenkint bizonyos napon harmincz család számára osztat ki bőkezűleg egyegy hétre való kenyeret, lisztet, zsiradékot s egyéb tápszereket. Midőn e diéső példát,

keresztény és hazafias követés végett tehetősb hölgyeink figyelmébe ajánljuk, egyszersmind régen táplált forró hálánkat a haza előtt kifejezni kedves kötelességünknek tartjuk. Erre kifejezhetlen hálánk szent gerjedelmében kívánjuk, hogy a Mindenható (önnevezett jó édes anyáknak minden nagylelkű adományát ezerszeresen viszonzozva, őt a kath. egyház diszére, nemzetünk javára, a keseredettek vigaszára, családjának fényére, még számos áldásteljes évsorokon át éltesse! Többen.

Pályázat

Csanádmegyében P. Makó mezővárosában a megtürlt róm. kath. kántori állomásra ezennel pályázat nyíttatik. — Ezen állomással egybekötött illetékek — az egyházközség pénztárából 200 frt. o. é. 2/4 telekföld ugarjaival és a kiosztott legelő illetményekkel, egy darab veteményes- és egy vékás kenderföld használatra, 9 ezer lélek után egyházmegyeyileg meghatározott stola, 2 öl tüzi puhafa és tisztességes lak. — A pályázók erkölcsi viseletök és eddigi hivataloskodásukról szóló hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamódványaikat alulírtnál jó-eleve benyújtván, folyó évi mártius 19-én délelőtt 9 órákor tartandó választásnál személyesen jelenjenek meg. Kelt Makón 1867. február 10.

Makra Imre, prépost, makói pleb.

Pályázati Hirdetmény.

Békésnegybe kebelezett s a körös-ladányi plebániához tartozó fiók-községben Szeghalmon ujonan fölállított róm. kath. elemi iskola-tanítói állomásra pályázat nyíttatik. A leendő tanító illetmény fejében nyer évenkint 500 o. é. frtot és szabad lakást, s a mennyire lehet egy kis konyhakertől is lesz gondoskodva. A tanítási nyelv magyar. A pályázni kívánók szükséges bizonyítványokkal ellátott folyamódványaikat e folyó évi ápril 2-ig — mely napon a választás történik — alulírtához küldjék be. A kik a német nyelvben és a zenében is jártasak, előnnyel fognak bírn. — Szarvas február 10. 1867.

Lonovics Ferencz mk., endrőd-kerületi alesp.

Társulati értesítő.

Kimutatás: a Szent-István-Társulat igazgatóságához beküldött pénzekről: Schiefaer Endre endrői pleb. 18 frt 20 kr. Folkusházy Sándor nagyszombati k'pl. 90 frt 23 kr. Imády Károly balassa-gyarmati pleb. 53 frt 55 kr. Szabados Antal ka'ocsi papn. aligazg. 9 frt 45 kr. Horváth Imre pleb. Szerencséről 20 frt 69 kr. Szakolezay Adolf pápai sz.-fer.-rendi hízfőnök 50 frt 60 kr. Nagy Ignác győri sekrestyeigazgató 282 frt. Lopusny Lajos gajdli pleb. 32 frt 95 kr. Simon Endre nyíregyházi esperes és pleb. 163 frt 50 kr.

Adakozások a Szent-István-Társulati házra: Simon Endre esperes és nyíregyházi pl. egyszer mindenkorra 10 frt.

Kiadói üzenetek: P. J. gymnasiumi tanár urnak Székely-Udvart helyen. Sz. M. brassói előfizetőnek a „K. N.“ rendszeren küldetik. Czimszalagja 378. sz. alatt van kinyomtatva s a brassói postára rendszeren beosztva. — Dr. Gy. J. S.-Vásárhely. Ft. ur névtelenül küldötte be az előfizetési pénzt, azért kellett reklamációját bevártnunk.

Kiadja a Szent-István-Társulat (borz-utca 3. sz.) — Felelősszerkesztő: Füssy Tamás.

Nyomatott Pesten, 1867. Emich Gusztáv magyar akadémiai nyomdászánál (Barátok tere 7. sz.)